

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radziłowie, ul. Plac 500 – lecia 15, 19 -213 Radziłów, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Józef Jurski.

Kontrolę w dniach 27-28.03.2014 r. przeprowadziły:

- 1) Anna Żadziłko – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,
- 2) Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli Nr 1 i Nr 2, znak: PS-I.431.1.12.2014.AŻ z dnia 18.03.2014 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Katarzynę Mularz.

Wyjaśnień udzielał p. Józef Jurski – Kierownik GOPS.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanego dalej „rozporządzeniem”, od dnia 01.01.2013r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

GOPS w Radziłowie realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie § 5 pkt 8 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziłowie, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXIX/254/13 Rady Gminy Radziłów z dnia 7 listopada 2013r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziłowie. Do dnia 7 listopada 2013r. realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie była uregulowana w Statucie Ośrodka.

Ustalono również, że do dnia kontroli realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie została ujęta w zakresach czynności pracowników Ośrodka.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Radziłów opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016, stanowiący załącznik do uchwały Nr X/64/2011 Rady Gminy Radziłów z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016 zwany dalej „Programem”.

W Programie wymieniono szereg celów i działań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, iż do dnia kontroli zrealizowano zadanie dotyczące „podniesienia kwalifikacji pracowników z terenu gminy zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie przemocy” oraz „edukacji uczniów o zagrożeniach płynących ze zjawiska przemocy w rodzinie i w szkole oraz propagowania zachowań sprzyjających pozytywnym postawom w rodzinie”. Brak dokumentacji potwierdzającej realizację innych celów i zadań Programu.

Program nie zawiera rzetelnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy oraz harmonogramu poszczególnych zadań.

W punkcie VIII założono systematyczny monitoring realizacji Programu. Kierownik Ośrodka przedłożył „Sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie za 2013 rok”, Radzie Gminy podczas sesji Rady Gminy Radziłów dnia 21.03.2014r.

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo socjalne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie świadczone jest w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radziłowie przez pracowników socjalnych, w godzinach pracy Ośrodka w ramach pracy socjalnej. Natomiast w Urzędzie Gminy Radziłów raz w tygodniu w godz. 14-16 istnieje możliwość skorzystania z porad prawnych.

W kontrolowanym okresie nie prowadzono rejestru/spisu udzielanego poradnictwa, w związku z powyższym nie jest możliwe ustalenie ilości udzielonych porad w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

[Akta kontroli nr 6, str.13-15]

W gminie nie podejmowano działań edukacyjnych, służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.

Od 01.01.2013 r. do dnia kontroli podejmowano interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”. W 2013 r. założono 38 Niebieskich Kart, w tym 37 przez policję i 1 przez pomoc społeczną, w 2014r. wszczęto 4 Niebieskie Karty, wszystkie przez policję.

[Akta kontroli nr 6, str.15]

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

W kontrolowanym okresie nie kierowano osób do ośrodków wsparcia, ponieważ nie zachodziła taka potrzeba. Nie opracowano procedury, w przypadku zaistnienia konieczności umieszczenia osoby z terenu gminy w ośrodku wsparcia.

[Akta kontroli nr 6 , str.17]

Prowadzenie interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W okresie od 01.01. 2013 r. do dnia kontroli wystąpił przypadek odebrania dziecka z rodziny w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie, na podstawie art. 12a. ustawy. Decyzję o odebraniu dziecka podjęli: pracownik socjalny, policjant, przedstawiciel ochrony zdrowia. Dziecko zostało umieszczone u rodziny najbliższej, niezamieszkującej wspólnie, która podpisała „oświadczenie o powierzeniu dziecka”. Sąd opiekuńczy został powiadomiony, zgodnie z art. 12a ust. 4, w ciągu 24 godzin od momentu odebrania.

Pouczenie rodziców o prawie do złożenia zażalenia do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka zostało zostawione „w miejscu zdarzenia w widocznym miejscu”.

Z protokołu z przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, iż odebrano dwójkę dzieci (13 i 17 lat). Procedurę zastosowano tylko do jednego dziecka. Z wyjaśnień Kierownika oraz notatki służbowej pracownika socjalnego wynika, iż starsze dziecko w momencie interwencji przebywało w szkole, a po zajęciach udało się bezpośrednio do ww. rodziny. W piśmie do sądu opiekuńczego nie zawarto informacji o odebraniu drugiego dziecka (powiadomienie dotyczyło jedynie trzynastolatka).

[Akta kontroli nr 6, str. 17]

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, przyjęto uchwałę w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (uchwała Nr X/66/11 Rady Gminy Radziłów z dnia 27 czerwca 2011r.).

Zespół interdyscyplinarny (dalej zwany ZI) został powołany zarządzeniem Nr 118/11 Wójta Gminy Radziłów z dnia 27 września 2011r., aktualny skład ZI określony jest w zarządzeniu Nr 104/12 Wójta Gminy Radziłów z dnia 31 grudnia 2012r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego. Z treści zarządzenia wynika, że w skład ZI nie wchodzi organizacja pozarządowa, co jest niezgodne z art. 9a ust.3 ustawy.

[Akta kontroli nr 9, str. 41-42]

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI, zgodnie z art. 9a ust. 3, 4, podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z dziewięcioma podmiotami wchodzącymi w jego skład. Nie podpisano porozumienia z przedstawicielem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przed przystąpieniem do prac członkowie ZI i grup roboczych składają Wójtowi Gminy oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

[Akta kontroli nr 6, str. 17-21]

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

Z przedłożonej dokumentacji, tj. protokołów posiedzeń ZI wynika, iż nie realizowano zadań, określonych w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy.

Stosownie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2013 ZI spotkał się 5 razy w terminach: 11.03, 11.06, 11.09, 09.12. Natomiast w roku 2014 do dnia kontroli odbyło się 1 posiedzenie w terminie: 10.03.

[Akta kontroli nr 6, str.19]

Do indywidualnych przypadków powołano grupy robocze, zgodnie z art. 9a ust. 11, w składzie dostosowanym do potrzeb danej rodziny. W 2013 r. odbyły się 24 posiedzenia GR, w 2014r. – 3. W niektórych przypadkach stwierdzono brak dokumentacji potwierdzającej realizację przez GR indywidualnych planów pomocy, monitorowana sytuacji rodzin, co jest niezgodne z art. 9b ust. 3 ustawy.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek prowadził 25 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” (NK): 10 wszczętych przed 2013 r., 23 wszczęte w 2013 r. i 2 wszczęte w 2014r. Procedurę zakończono w 30 sprawach.

Kontroli poddano 4 losowo wybrane akta (teczki nieoznakowane):

1. NK – A z dnia 25.09.2013r.
2. NK – A z dnia 30.04.2013r.
3. NK – A z dnia 14.02.2013r.
4. NK – A z dnia 02.01.2013r.
 - a. NK – A z dnia 15.10.2013r. i 18.11.2013r.
 - b. NK – A z dnia 13.12.2013r.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono:

- 1) krótki odstęp czasu pomiędzy spotkaniem grupy roboczej z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie a osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc, co jest niezgodne z § 17 ust. 2 rozporządzenia - **dot. akt 3, 4a, 4b.**
- 2) brak uzupełnionego formularza NK - D, co jest nie zgodne z § 8 ust. 6 rozporządzenia - **dot. akt nr 2.**
- 3) brak protokołu z posiedzeń grup roboczych, co jest nie zgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia – **dot. akt 1,2,3,4, 4a.**
- 4) brak dokumentacji potwierdzającej realizację indywidualnego planu pomocy zgodnie z NK-C, w tym monitorowania sytuacji - brak notatek służbowych pracowników socjalnych i policji, co jest nie zgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia - **dot. akt 4, 4a, 4b.**
- 5) decyzję o zakończeniu procedury podejmowało 2 członków grupy roboczej (Przewodniczący ZI i przedstawiciel Policji), poza posiedzeniem GR. Nie powiadomiono pozostałych członków grupy roboczej o zakończeniu procedury NK, co jest niezgodne z § 18 rozporządzenia – **dot. akt 1,2, 4, 4b.**

[Akta kontroli nr 10, str. 43-54]

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziłowie.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziłowie przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziłowie.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w zeszycie kontroli prowadzonej przez GOPS w Radziłowie pod numerem 1/2014.

Radziłów, 11.04.2014r.

.....
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Józef Jurski

.....
podpis kontrolowanego

Wioleta Bagińska

.....
Anna Żadziłko

.....
podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałem:

Radziłów, 11.04.2014r. Pieczętka: Z up. Wójta Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziłowie

Józef Jurski

.....
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)